

Janusz Michał Oszczapowicz (1932-2019)

Janusz Oszczapowicz urodził się 3 lutego 1932 roku w Warszawie. Uczęszczał do liceum im. ks. Hugona Kołłątaja i tam w roku 1950 zdał egzamin maturalny. W tym samym roku rozpoczął studia w sekcji chemicznej Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Uniwersytetu Warszawskiego. Podstawowe zajęcia tego kierunku odbywały się w Gmachu Chemii przy ul. L. Pasteura 1. Zmiany organizacji UW spowodowały, że J. Oszczapowicz zakończył studia w 1955 roku w Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii UW. Opiekunem jego pracy magisterskiej był prof. Jan Świdorski. On był również promotorem pracy doktorskiej J. Oszczapowicza. Obrona dysertacji odbyła się w 1962 roku. Obie prace dotyczyły zagadnień syntezy sensybilizatorów do emulsji fotograficznych ze szczególnym uwzględnieniem pochodnych rodaniny.

W roku akademickim 1954/55, będąc jeszcze magistrantem, J. Oszczapowicz był zatrudniony jako pomocnik asystenta. Wraz z otrzymaniem stopnia magistra w 1955 roku rozpoczął pracę zawodową na właśnie powstałym Wydziale Chemii UW. Kontynuował ją aż do momentu emerytury w 2002 roku przechodząc przez kolejne etapy kariery naukowej i zawodowej. W 1973 roku ukazała się praca habilitacyjna dr. J. Oszczapowicza. W 1986 roku został on mianowany profesorem nadzwyczajnym, a w 1988 roku otrzymał tytuł profesora zwyczajnego.

W latach 1963-1965 dr J. Oszczapowicz odbył staż podoktorski w Laboratorium Wysokich

ciśnien i Katalizy kierowanym przez prof. Hermana Pinesa w Uniwersytecie Northwestern w Illinois (USA). Zajmował się tam alkilowaniem pirydyn butadienem, izoprenem oraz izomerami piperylenu.

Po uzyskaniu stopnia dr. hab. doc. Oszczapowicz zainteresował się nową tematyką podjętą po habilitacji, dotyczyła ona zagadnień poszukiwania ilościowych zależności między różnymi własnościami związków organicznych a określonymi parametrami ich struktury. Obiektem badań były związki zawierające ugrupowanie amidynowe, które mają duży zakres działania biologicznego. W badaniach tych doc. dr hab. Oszczapowicz stosował opracowaną przez siebie metodykę pomiaru pK_a amidyn zapewniającą dużą odtwarzalność i dokładność pomiarów. Innym opracowywanym zagadnieniem była korelacja pomiędzy pK_a amidyn i pK_a amin. Zainteresowania J. Oszczapowicza dotyczyły też tautomerii i zasadowości amidyn o różnym stopniu podstawienia. Jako metodę jakościowego i ilościowego oznaczania amidyn w mieszaninach reakcyjnych zastosowano chromatografię gazową z bardzo szczegółową i krytyczną oceną jej stosowalności. J. Oszczapowicz prowadził też szeroko zakrojone badania związane z zależnościami występującymi w widmach NMR amidyn. Było to możliwe wobec posiadania ponad 300 zsyntetyzowanych amidyn dla których wykonano pomiary spektralne.

Po otrzymaniu stanowiska docenta J. Oszczapowicz kierował Grupą Półproduktów i Barwników działającą w ramach Pracowni Syntezy Związków Naturalnych (kier. prof. J. Rodewald), a następnie od 1982 roku Pracownią Reaktywności Związków Organicznych. Od 1995 roku jej nazwa uległa zmianie na Pracownię Fizycznej Chemii Organicznej. W okresie tym powstała znaczna liczba publikacji naukowych.

Przez cały okres swej działalności na Wydziale Chemii UW J. Oszczapowicz był czynnym nauczycielem akademickim. Prowadził ćwiczenia i wykłady, kierował kilkudziesięcioma pracami magisterskimi, wypromował 5 doktorów (o kolejnym jest mowa dalej). Czynnie uczestniczył w pracach Polskiego Towarzystwa Chemicznego.

Prof. J Oszczapowicz współpracował z Instytutem Antybiotyków. Związki te uległy wzmocnieniu po przejściu na emeryturę w 2002 roku. Wynikiem tej współpracy jest ponad pięćdziesiąt publikacji i promotorstwo jednego doktoratu.

Prof. J Oszczapowicz był odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1975) i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1985).

Janusz Oszczapowicz zmarł 29 sierpnia 2019 roku w Warszawie i spoczął w części katolickiej cmentarza prawosławnego przy ul. Wolskiej 138/140.

opracował Zbigniew Wielogórski

https://prabook.com/web/janusz_michal.oszczapowicz/20552 [dostęp 28.02.2022]

<https://kw.warszawa.pl/echa-gor-042019> [dostęp 28.02.2022]

<https://www.researchgate.net/scientific-contributions/Janusz-Oszczapowicz-82464460> [dostęp 28.02.2022]